Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 1. januarja 2009 ✿ Leto XIX, št. 1

Razstava: Evangeličanski sakralni spomeniki v Prekmurju

Obeležili tudi dan samostojnosti in deseto obletnico generalnega konzulata

»Trubar ni le oče slovenske tiskane besede, oče našega slovenskega slovstva, ampak tudi in predvsem oče slovenske narodne zavesti. Zavesti, ki je zorela nekaj manj kot 500 let, da smo se 23. decembra 1990 Slovenci na ***plebiscitu****, prvič v svoji zgodovini, enotno izrekli za samostojno državo. Zato 26. decembra, ko so bili razglašeni rezultati plebiscita, praznujemo* ***dan samostojnosti*** *in* ***enotnosti****. Danes je slovenski jezik, eden od enakovrednih jezikov v Bruslju in hkrati jezik, v katerem je bilo na začetku letošnjega leta razglašeno evropsko leto medkulturnega dialoga. Ravno zato bi bilo žalostno, če bi kakšen del tega jezika, za vedno poniknil v pozabo. V tem ostanku praslovanščine in hkrati začetku današnje porabščine sta mnogo pred Trubarjem na tem prostoru Ciril in Metod pridigala vernikom. Naša skupna naloga je, da ga za vsako ceno ohranimo,«* je dejal med drugim v svojem pozdravnem nagovoru generalni konzul R Slovenije v Monoštru mag. Drago Šiftar na otvoritvi razstave in sprejemu, ki ju je generalni konzulat priredil 12. decembra v počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja, dneva samostojnosti in enotnosti ter 10. obletnice ustanovitve generalnega konzulata.

Goste iz Porabja in Prekmurja je pozdravil generalni konzul mag. Drago Šiftar

O vlogi generalnega konzulata je dejal, da je vse od otvoritve opora Porabskim Slovencem pri ohranitvi identitete, trudi se, da bi vzpostavil gospodarske stike med Slovenijo in Porabjem, pri tem ga ovira visoka zaščita pokrajine, ki je del Narodnega parka Őrség. Izrazil je upanje, da gospodarska kriza *»ne bo povod kateri od vlad za zniževanje s težavo pridobljenih manjšinskih standardov. Pa naj gre za Slovence v Italiji, Avstriji in še posebej na Madžarskem, kajti ravno slednji imajo od vseh naštetih najnižji življenjski standard«.*

Pred otvoritvijo razstave je o pomembnosti Primoža Trubarja ter o evangeličanskih sakralnih objektih v Prekmurju govoril evangeličanski dušni pastir iz Bodoncev Simon Sever. Fotorazstavo, ki so jo pripravili člani Kluba digitalne vizualnosti, je odprla srednješolska profesorica Zdenka Jelenovec.

M. Sukič

2008 - V znamenju pomembnih in pomenljivih obletnic

MED 500 LETI IN 1 LETOM: PREPLETANJE BOGATE VSEBINE (2)

Pisati ob in o pomembnih in pomenljivih obletnicah je po eni strani preprosto, kajti vse ali skoraj vse se je že zgodilo, po drugi plati pa nehvaležno, ker vsaj ena obletnica, ako že ne kaj več, obvezno izostane, pa naj se avtor še kako trudi in si prizadeva, da ne bi nikogar prezrl. Nekaj podobnega, kakor velja za tistega, ki proslavlja, po pravilu izpusti nekoga, ki bi moral biti povabljen na slovesnost. Na oboje so različne variacije, ki za moj vpogled v nekatere pomembne obletnice niso pomembne, čeprav bom pisal o 500. obletnici in prvi obletnici ter ostalih, ki so se znašle v tem razponu pol tisočletja.

Kultura: mešani pevski zbor Avgust Pavel in še kaj za povrh

Visok jubilej gornjeseniških pevcev je izjemen dogodek: malo je kulturnih skupin, ki bi bile tako uspešne kar sedem desetletij. In takoj naj omenim neumorno Vero Gašpar, ki v zboru poje kar 55 let. Ob spoštovanju vseh zborovodij naj nadaljujem pri dobesedno legendarnem Andražu Čabaiju, ki mi je ob številnih pogovorih za radio in TV Slovenija začel pripoved*: »Mi vsakši petek vaje mamo ...«* In tudi zdaj imajo vaje ob petkih zvečer. Sedanja zborovodkinja Marija Trifus, sicer Madžarka, odlično vodi zbor, ocenjujejo poznavalci, ob jubileju razmišlja, kako in s kom naprej. Vzpodbudno je, da prihajajo v zbor mlade pevke in pevci, kar pomeni, da se – od kje? – *vidimo* ob 100-letnici zbora.

100-letnico je proslavil muzej Savaria v Sombotelu, za katerega velja, da je tesno povezan s Porabjem, z monoštrskim muzejem Avgusta Pavla, ki je letos počastil 25-letnico ustanovitve. Slovenski delež je v obeh ustanovah velik tudi po zaslugi etnologinje Marije Kozar Mukič, avtorice in urednice številnih člankov in knjig, med katere sodi urejanje pomembnega zbornika *Etnologija Slovencev na Madžarskem.*

Če ostanem pri stoletnici, potlej moram omeniti, da se je pred toliko leti rodil eden najplodnejših slovenskih pripovednikov, pisatelj Miško Kranjec. Njegove kratke narečne zgodbe *Potnik pod večer* so ob Slovenskem koledarju letošnji knjižni dar v Porabju.

Slovenci v Budimpešti so na slovenskem veleposlaništvu počastili 500-letnico rojstva Primoža Trubarja. Škof evangeličanske cerkve na Slovenskem Geza Erniša je na zelo dobro obiskani slovesnosti povedal, da je bil Primož Trubar slovenski in evropski intelektualec, ki je že govoril in pisal o slovenski deželi. Med protestantizmom je prekmurščina s Štefanom Küzmičem postala in ostala knjižni jezik.

Poplava medijskih obletnic: radijskih in TV oddaj in časopisa

V drugi polovici leta smo doživljali (in preživeli) *poplavo* obletnic narodnostnih in z narodnostmi povezanih medijev. Naj začnem na Madžarskem: Prvo oddajo *Naš ekran*, za hrvaško, srbsko in slovensko manjšino na Madžarskem, je Madžarska televizija objavila 16. avgusta 1978, prva oddaja za in o prekmurskih Madžarih *Mostovi-Hidak* pa je bila na sporedu Televizije Slovenija 25. oktobra 1978. Na začetek sedemdesetih let prejšnjega stoletja sodijo tudi slovenske oddaje, ki jih je oddajal studio madžarskega Radia v Győru, pripravljala pa sta jih Marija in Francek Mukič.

Sodelavci *Našega ekrana* so iz Peča, kjer je bilo uredništvo, poredko obiskali Porabje. Tako je bilo do leta 1992, ko je po političnih spremembah in razpadu Demokratične zveze južnih Slovanov, skupne organizacije jugoslovanskih manjšin, Madžarska televizija v Budimpešti tudi Slovencem ponudila samostojno oddajo. Možnost je bila za tedenske ali oddaje na štirinajst dni. Odločili so se za slednjo in jo naslovili *Slovenski utrinki,* ki pod uredniškim vodstvom Ibolye Dončec in zdaj stalnega novinarja Dušana Mukiča s sliko in besedo beleži dogajanje med Slovenci v Porabju, na Madžarskem nasploh in spremlja dogodke, ki so povezani s sodelovanjem s Slovenijo. Pri *Slovenskih utrinkih* je več let delala tudi Andreja Kovač, zdaj zaposlena na slovenskem generalnem konzulatu v Monoštru. Urednica in novinar pripravljata informativne prispevke in dokumentarne filme za madžarske TV-oddaje in programe.

Pomembna jubileja sta počastila *Pomurski madžarski radio – MMR,* in sicer 50-letnico oddajanja, in TV-oddaja *Mostovi-Hidak,* ki je bila prvič na sporedu 25. oktobra 1978. Medija sta zelo pomembna, kajti *MMR,* urednik je József Végi, oddaja dnevno 18 ur in 15 minut živega prigrama, ki ga poslušajo tako v Prekmurju kot na Madžarskem, zlasti v Zalski županiji pa tudi v Porabju. Oddaja *Mostovi-Hidak* je na sporedu TV Slovenija štirikrat na teden pol ure, uredništvo pod vodstvom Mirjane Lovrič pa pripravlja prispevke tudi za druge oddaje Televizije Slovenija, za Televizijo Duna in Madžarsko televizijo. Lendavski RTV center, v katerem dela 32 stalno zaposlenih in polovica toliko zunanjih sodelavcev, tudi iz Madžarske, vodi direktorica in pomočnica generalnega direktorja RTV Slovenija Helena Zver. Če ostanem pri elektronskem mediju, potem naj povem, da je letos tudi 80-letnica Radia Slovenija in 50-letnica Televizije Slovenija. Medija sta povezana tudi s Slovenci na Madžarskem, TVS z občasnimi prispevki, Radio Slovenija s tedensko oddajo *Sotočja.*

V osemdesetih letih je imela TV Slovenija stalno mesečno polurno oddajo *Slovenci v zamejstvu,* v kateri so bili do leta 1995 enakopravno, kot Slovenci v Avstriji in Italiji, obravnavani Slovenci na Madžarskem. Oddaja Radia Maribor *Ljudje ob meji* je že sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja poročala o položaju Slovencev v Porabju na Madžarskem in o štajerskih Slovencih v Avstriji, občasno tudi o gradiščanskih Hrvatih v Avstriji.

Visok in pomemben jubilej je proslavil tudi *Népújság,* tednik, ki v madžarskem jeziku izhaja pod uredništvom Jutke Kiraly v Lendavi. Ob jubileju so bralcem ponudili obogateno vsebino in novo grafično podobo tednika.

Polstoletnico je proslavil tudi Radio *Murski val*.

Kljub toliko in tolikšnim obletnicam, smo leto 2008 preživeli in čakamo na naslednje ob-letnice v letu 2009!

Ernest Ružič

Protestno pismo v Bruselj

Zgodba o sežigalnici v Heiligenkreuzu se nadaljuje. Občina Monošter in okoljevarstvene organizacije poskušajo aktivirati še inštitucije Evropske unije, zato so v petek, 12. decembra, na pobudo župana Monoštra v mestni hiši podpisali pismo oziroma peticijo proti mega-sežigalnici v Heiligenkreuzu (A), ki je načrtovana le streljaj od Monoštra, kjer živi tudi slovenska manjšina, nedaleč od tromeje med Slovenijo,

Avstrijo in Madžarsko ter le nekaj sto metrov od trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség.

Z madžarske strani sta peticijo podpisala župan Monoštra *Tibor Viniczay* in predstavnica civilne iniciative Pro natura Szentgotthárd *Mónika Leiner,* iz Avstrije poslanka Zelenih v avstrijskem parlamentu *mag. Christane Brunner*, župan Mogersdorfa *Josef Korpitsch* in predstavnik civilne iniciative BIGAS *dr. Johann Raunikar*, iz Slovenije okoljski aktivist *Simon Balažic*. Tako ima pismo oziroma Peticija, ki je bilo po podpisu poslano v Evropski parlament, tudi trilateralni značaj in posebno težo tudi za EU parlament.

SB

Fotografija: Tibor Pénzes

Delo Slovenske zveze v leti 2008 (2)

Delo, stero nas ešče čaka

V zadnjoj (božično-novoletnoj) številki naši novin ste leko prešteli, ka vse je napravila Slovenska zveza v leti 2008. Meli smo pa ešče ništrne načrte, plane, stere nam je nej zošikalo napraviti, zatok nas tau delo čaka v nauvom leti.

Po več kak deset lejtaj se je oprvin zgodilo, ka se je iz šaul niške nej glaso v mednarodni likovni tabor (rajztábor). Piknik za odrasle kulturne skupine smo nej vküper spravlali, ka je lani nej spuno namen tašoga drüženja. Baugše se nam je vidlo té pejnaze dati na piknik za vsakšo skupino posaba, ka gora ponöjcajo po svoji želji. V Mosonmagyaróvári živeče Slovence s svojimi držinami smo nej pelali na izlet djeseni v Slovenijo na njino željo, ka bi bilau za nji že prej preveč programov. Najbola mi je žau, ka smo nej naprajli delo, s sterim smo že tak v štirdvajstoj vöri. Tau, ka smo nej odli od rama do rama, ka bi vküper sprosili vse starinsko delo, od posaude, gvanta, do škiri, knjig, novin pa vse kaj tašnoga. Tau smo želeli prejk dati Muzeji Avgust Pavel v Monoštri, steri gli zdaj zapira svoja vrata za en čas. Knjige za včenjé slovenskoga djezika, v steraj sam velko vöjpanje mejla, se tü nej narodila, je pa dobro vövidenje za tau leto. Želeli smo si nauve knjige v žmanoj andovskoj rejči Karčina Holeca, depa tau je tü nej prišlo vküper. Inventura (leltár) od vsega, ka majo skupine od Zveze, je tü nej vcejlak gotova pri vsakšoj skupini. Porabsko mladino, stera se vči slovensko v Ljubljani pa v Somboteli, samo v zimski počitnicaj pozovemo vküper. Na vaje kulturni skupin smo tü nej mogli odti zavolé, najbola samo k tistim skupinam, pri sterij so se pokazali kašni problemi ali so meli vekšo delo. Knjižnica v Slovenskom daumi ma dosta dobri knjig, depa ka vala, če samo töj pa taum pride stoj si posaudit kašne knjige. Ali, že dostakrat sam gora djala pitanje, zakoj ne deja redno (nej samo parkrat, največkrat pred djilejši predsedstva) slovenski radio tü v restavraciji Lipa v Slovenskom daumi? Ali rejsan tau samo namé briga? Zaželeno je tau tü, naj se slovenska rejč ešče bola nöjca med vsejmi slovenskimi delavci v Slovenskom daumi.

Na konci se želejm s strani Slovenske zveze trno lepau zavaliti za vso pomauč. Posaba se zahvalim za vse tröjde pa čestitam k lepau pripravlenim programom vsejm porabskim kulturnim skupinam, ranč tak pevskoj skupini Sombotelske spominčice, mentorom, vodjam pa glasbenim spremljevalcom. Dober program pa samo té vala nika, če ga zavolé lüstva vidi, čüja, zatau se zavalimo vsejm, steri ste ojdli na naše prireditve, posaba Drüštvi porabski slovenski penzionistov. Zavalimo se za vso pomauč, ka go dobimo pri svojom vsakdanešnjom deli, posaba pri pripravlanji šaulski programov, šolski komisiji, mag. Valeriji Perger, višji svetovalki za šolstvo v Porabji; Razvojni agenciji pod vodstvom Andreje Kovač, stera je gora vzela ešče mlado kolegico Viktorijo Hanžek, ka se trüdi kak največ projektov prijaviti, s tejm spraviti pejneze za vsakšo porabsko ves.

Za finančno pomauč, ka je najbola fontoško, ka brezi toga bi nej bilau nika, se najprvin pa najbola zahvalimo Uradi RS za Slovence zvöjn Slovenije, zvöjn toga pa Javnomi skladi za kulturno delo v Ljubljani, Državnomi zbori (Országgyűlés) pa Javnomi skladi v Budimpešti (Kisebbségi Közalapítvány).

Klara Fodor
sekretarka ZSM

Božič brez meja

Na prireditvi Božič brez meja v Monoštru so s programom v slovenskem jeziku nastopili tudi malčki slovenske skupine iz monoštrskega vrtca. Za nastop sta jih pripravili vzgojiteljici Jutka Kardoš in Marijana Gubič.

Nove publikacije

ZBORNIK SOBOŠKEGA MUZEJA 11-12

Preden je urednik, mag. Franc Kuzmič, predstavil dvojno, 11-12 številko Zbornika soboškega muzeja, je direktorica Metka Fujs predstavila delo ustanove v letošnjem letu in nakazala nekaj nalog za leto 2009.

Med pomembne dogodke letošnjega leta spada tudi pregledna razstava del akademskega slikarja Franca Mesariča, ki sta jo skupaj pripravila Pokrajinski muzej in Galerija. Pozornost so namenili 500-letnici rojstva Primoža Trubarja z razstavo Obrazi Primoža Trubarja, organizirali predstavitev hetéških tkanin in vezenin v Slovenskem etnografskem muzeju – ta razstava bo v Ljubljani na ogled do 8. februarja 2009 – se ukvarjali z urejanjem najdenih predmetov oziroma izkopanin, zlasti iz nahajališč ob Muri, nadaljevali s pripravami na ureditev kabineta z deli pokojnega fotografa Jožeta Kološe Kološa in še veliko drugih del in dogodkov se je zvrstilo v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti. Enako delavno in pestro bo, zagotavlja direktorica Metka Fujs, tudi v letu 2009.

Vsebina najnovejše, dvojne številke Zbornika soboškega muzeja je razdeljena na Razprave in članke, Ocene in Kronologijo. Uvodno razpravo je napisal Zoltan Pasky: Dejavnost vodilnih teles Medžimurja in Pomurja v letih 1918-1919, sledijo razprave in prispevki Gomilšakovi dopisi v Slovenski narod, tekst je iz zapuščine Viktorja Vrbnjaka; Jožef Ftičar predstavlja izseljeniški besednjak prekmurščine; Robert Inhof razmišlja o svetlobi in temi v slikah Sandija Červeka; Mirjana P. Mirčevska je napisala razpravo Verovanje v vampirje pri Makedoncih v krivopalanškem okolišu. Nedavno umrla novinarka in publicistka Ella Tomšič Pivar je za zbornik napisala obsežno razmišljanje Nekaj vidikov čarovništva v Prekmurju; Jože Vugrinec je avtor prispevka Videnje sodobne prekmurske hiše skozi prizmo stoletnih sten; Tomaž Rauh piše o ljudski glasbi v Prekmurju; Jelka Pšajd obravnava Plečnika in delo prekmurskih lončarjev (ter drugih domačih rokodelcev) v bogojinski cerkvi; Majda Ladič predstavlja Telovadno društvo Orel Žižki, Kratek pregled zgodovine Sobote pa je napisala Metka Fujs.

Ocene sta napisala Tamara Andrejek in Franc Kuzmič, ki je tudi avtor zadnjega prispevka v zborniku, Murska Sobota – kronologija mesta.

Zbornik soboškega muzeja 11-12 je izšel v nakladi 600 izvodov, katere nekdanje hiše so na platnicah, pa bodo zlahka spoznali nekoliko starejši Sobočanci in tudi obiskovalci mesta, predvsem nekdanji dijaki soboških srednjih šol.

Najnovejša številka zbornika soboškega muzeja ni naravnana na skupno tematiko, ampak prinaša razprave, razmišljanja in ocene iz različnih, predvsem s Pomurjem povezanih vsebin, ki vsaka po svoje razkriva zanimivo področje in osebnosti iz preteklosti in tudi aktualne sedanjosti tega prostora.

eR

OD SLOVENIJE...

Slovenija v letu 2008

Slovenijo so v letu 2008 zaznamovale pete demokratične volitve v državni zbor, smrt nekdanjega predsednika Janeza Drnovška, afera Patria, uspešno predsedovanje Evropski uniji in nesreča na reki Savi.

V Sloveniji so bile 21. septembra že pete volitve v državni zbor po osamosvojitvi Slovenije. Zmagovalka volitev je s 30,45 odstotka postala stranka Socialnih demokratov (SD), ki je po dolgotrajnih pogajanjih z levim trojčkom in stranko DeSUS sestavila vlado in zaprisegla 21. novembra. Predsednik vlade je postal Borut Pahor.

Po dolgotrajni bolezni je 23. februarja na svojem domu na Zaplani umrl bivši predsednik države in dolgoletni premier dr. Janez Drnovšek. 57-letni Drnovšek je veljal za enega glavnih arhitektov uspešnega prehoda Slovenije iz nekdanje SFRJ v neodvisnost in kasneje v državo članico Evropske unije.

Obrambno ministrstvo je leta 2006 za izdelavo oklepnih vozil 8x8 izbralo finsko podjetje Patria in zavrnilo ponudbo domače Sistemske tehnike. Finski kriminalisti so zaradi suma industrijskega vohunstva, korupcije in podkupovanja pri poslih s Slovenijo priprli več oseb, generalni direktor Patrie Jorma Witakorpi pa je odstopil. Priprli so še Witakorpija, na črni listi osumljenih se je znašel še podjetnik Walter Wolf.

Slovenija je konec junija kot prva novinka EU uspešno končala polletno predsedovanje Svetu Evropske unije. Učinkovito je vodila pogajanja o Lizbonski pogodbi, Zahodnem Balkanu, lizbonski strategiji, energetsko-podnebnih ciljih in medkulturnem dialogu. Obenem si je Slovenija povečala prepoznavnost in ugled v Evropi in svetu.

Poleti se je na gradbišču nove hidroelektrarne Blanca pri Sevnici zgodila najhujša nesreča na vodi v Sloveniji. Med spustom dveh čolnov sta se kanuja s skupaj 14 osebami na krovu prevrnila, prelomila in potopila. Nemudoma je stekla reševalna akcija, vendar je reševalcem uspelo rešiti le eno udeleženko, za drugih 13 pa je bilo čolnarjenje usodno.

Narodnostna gala v Madžarskem kulturnem inštitutu v Budimpešti

PRO CULTURA MINORITATUM HUNGARIAE

»Med dvöma rosagoma je najbola kratka paut kultura,« je napiso v brošuri, stero so vödali za podelitev priznanj manjšinskim ustvarjalcem, minister za šolstvo pa kulturo István Hiller. Europska unija je leto 2008 razglasila za leto dialoga med kulturami, in s tem je stejla povedati, ka vsakši narod, šteri živé na tom svejti, ima svoje vrejdnosti. Te vrejdnosti pa mora deliti z drugimi tö.

Priznanje je prevzel vodja skupine Andraž Sukič

Madžarski kulturni inštitut (Magyar Művelődési Intézet) je leta 2005 ustanoviu priznanje PRO CULTURA MINORITATUM HUNGARIAE, štero se veže k manjšinskomi dnevi. Inštitut se ške s tem priznanjom zahvaliti za delo pa trüd manjšinskim kulturnim delavcom, tistim lidam, skupinam, štere dosta vse naredijo za tau, ka naj manjšina tadale žive, pa leko dela, ohranja kulturo, svojo identiteto. Na Madžarskom je z manjšinskim

Skupina je nastopila s porabskimi plesi

zakonom priznani 13 manjšin, od nji je letos dobilo 8 manjšin priznanje (ali posameznik ali ena skupina). Med Slovenci so letos priznanje podelili Folkorni skupini ZS z Gorenjoga Senika. Priznanje se je predalo na t. i. Narodnostni gali 14. decembra v Budimpešti.

Folkloristi z Gornjega Senika smo se napautili že zrankoma v 8. vöri, na pau 3. vöro smo mogli ta pridti na generalko. Prireditev se je začnila v 5. vöri. Najprej so tazošpilali vogrsko pa evropsko himno. Potem so bili slavnostni govori, pa so prejkdali nagrajencem plakete pa priznanja. Med tejmi so bili zvün seniške folklore Ferenc Balogh od ciganjske manjšine, Etele Horváth od nemške manjšine, Marija Szarka od romunske manjšine, koreografa Antun Kričković in Marija Silčanov od hrvaške manjšine, pesnik Juraj Dolnozemsky od slovaške manjšine, srbsko kulturno društvo Banat iz Deske, poljsko kulturno društvo József Bem. V programi po podelitvi je gorstaupila vsakša manjšina, tiste tö, stere so zdaj nej dobile priznanja.

Veseli pa ponosni smo, ka je senička folklora tö dobila tau priznanje.

Agi Hanžek, članica FS

»Friški bojte, zdravi bojte...«

Edno leto tak brž odide, ka človek ranč vpamet ne vzeme, kak če bi go veter taodpino. Den za dnevom, tjeden za tjednom, mejsec za mejsecom. Božič je za nami, pa že pišemo leto 2009. Gda smo mladi bili, so cajti nej tak brž šli, ali gda je človek že starejši, dnevi brž odletijo. Te pa nam kauli svetkov (božiča, staroga pa nauvoga leta) večkrat na pamet pride, kak je bilau tistoga ipa, gda smo ešče mladi bili.

Na staro leto popodneva so najprva starci šli v krčmau, vtjüp so prišli sausedje, padaške, so si vsedli kaulek staula, zapovedli kakšen liter vina, pa so pripovejdali. Pripovejdali so od cejloga leta, kak so kaj vertivali na verstvi, če so kakšno srečo ali nesrečo meli. Pa od toga, ka se je kaj godilo po svejti, od bojne, od žalosti, od veselja. Tistoga ipa je lüstvo bole vtjüpdržalo, ednoma drugoma so pomagali, če je stoj v nevoli bijo. Je bilau več lübeznosti kak gnes.

Dokeč so starci v krčmej bili, smo mi mladi doma vse opravili, ižo vred vzeli, marej spolagali. Oni so te našo deco skrbmeli, mi smo pa šli v krčmau slobaud vzeti od staroga leta. V Sakalauvca so vsigdar ciganji igrali, stari Hacko je bijo primaš, Rudi je bijo kontraš, stari Pepel je s cingulami špilo, Bikadli pa z bőgőnom (bas). Dobra banda je bila, gda so notrasvekli, se je cejla krčma trausila, tak so igrali. Na ciganjsko igrauto leko pleše, leko spejva, tak smo mi mladi trno veseli bili. Smo vcüj k ciganjom stanili, oni so nam na vüje igrali, mi smo pa spejvali, vogrske naute, slovenske naute, vse, ka smo znali. Gda je pa vöra paunauč vdarila, te je vsakši tijo grato pa smo spejvali himnus, po tistom smo pa želeli eden drugoma blajženo, zdravo pa veselo nauvo leto. Legenge pa moški so meli iz pantovca spletene krpače, s tistimi so nas ženske pa dekle pofriškali s tejmi rečami: *»Friški bojte, zdravi bojte v etom nauvom mladom leti!«*

Po tistim smo pa domau šli, moški pa k ižam starejše pozdravlat, ka prej na nauvo leto zazrankoma k iži ne smej ženska najprva priti, ka te pri iži v tistom leti nede sreče. Zatok so pa friškat (tepežkat) tö samo podje pa moški smeli ojti. Gda smo eštje dekle bile, cejlo nauč nej pokoja bilau pri iži. Kauli tretje vöre smo domau iz krčme prišle, nej dugo po tistim so pa že začnili podje ojti s krpači. Od osem do deset legenov je vtjüper stanilo pa so šli od iže do iže, najbole k tistim ramom, gde so dekle bile. Spejvali so pesem: *»V etom mladom leti veselimo se mladoga krala, mi ga molimo...«* Takšno spejvanje je bilau, ka se je čülo od ednoga kraja vesi do drugoga, že glas je oznanjo, gdeta podje ojdijo. Gda se je vözosveklilo, je vsikši domau išo, si je malo spočino. Po tistim smo pa vsi – mladi in stari – šli na Dolenji Senik k meši hvalo dati za preminaučo leto pa prositi gospodnoga Boga, naj dobimo njegve darove pa milost v nauvom leti tö.

Ema Sukič

Sombotelski Slovenci so friškali v Budimpešti

Zimske šege se začnejo pri Slovencaj na Vogrskom na den svetoga Andraša, 30. novembra, končajo se na trejkralovo, 6. januara. Po tistom se začne fašenek. Vekši svetki v tom zimskom cajti so miklaužovo, licijovo, božič pa nauvo leto. Ranč na eden takši svetešnji den, na licijovo, so se člani Slovenskoga drüštva v Somboteli vseli na bus pa se odpelali v Budimpešto, ka bi peštarskim Slovencom nutpokazali en par tej stari šeg.

Licija je stela vse obejliti

V 18. okrožji (kerület) blüzi petdeset takši lidi živé, šteri majo slovenske korenjé. Slovensko manjšinsko samoupravo so napravili pred desetimi lejtami, gnesnaden majo programe vsikši drügi mejsec. Na fašenski ples ali k slovenskoj meši pozovejo drüge Slovence iz Budimpešte tö. Kancelaj majo v ednoj šauli, vküper z drügimi desetimi manjšinskimi samoupravami v okrožji. Nej daleč od te zidine je eden mali narodnostni park, na srejdi šteroga stogi steber, na njem v vsikšom geziki piše miseu iz pisma krala svetoga Štefana svojma sinej. Vsikšo leto majo narodnostni festival, na šterom se vse manjšine nutpokažejo.

Sombotelske Slovence je v Pešti gorprijo predsednik samouprave v 18. okrožji, *Ferenc Kranjec.* Čakali so je člani samouprave pa peštanskoga slovenskoga drüštva tö. Na programi so se oprvin nutpokazale *Sombotelske spominčice*, štere so frtau vöre spejvale porabske naute pa pesmi iz Slovenije. Pri stoli so že med tem cajtom čakali nutnaravnani člani sombotelskoga drüštva, ka aj bi zašpilali en par stari porabski šeg.

Na miklaužovo, 6. decembra, so v slovenski vesnicaj kauli Varaša ojdli miklaužke ali bohoctje. Starejši podje pa oženjeni moški so se nutnaravnali v bekeč, na obraz so si potegnili lafli. Z lancom in krpačom so ojdli po ižaj, gde so lidgé koškice lüpali. Miklaužke so klonckali pa nutstaupili, ženske so vövlejkli na snejg pa je s krpačom dobro zbili. Une so se toga nej bodjale, bole so čakale, ka so brodile, ka do zavolo toga drügo leto cejlo leto zdrave. Miklauž je nej samo biu, vrlim mlajšom, šteri so lepau molili, je cukre tö talo.

Moški so na licijovo slamo trausili po srteli

13. decembra, na licijovo, je nauč najdugša v leti. Vnoči odijo vsefele čalarice, čalejrge, lidgé vsefelé šatrivajo. Na te den so ženske nej smele šivati, ka bi kokaušom rit vküpzošile, pa bi več nej djajec nesle. K iži leko pride moški ali ženska samo z moškim klabükom na glavej. Dojsesti ne smej, ka bi ovak drügo leto vertinja same kvoke mejla. Na licijovo so moški inda svejta ojdli kokodakat od iže do iže, ka bi kokauši s kem več djajec nesle. Gučali so: *»Kotkodak, kotkodak, aj vaše kokauši telko djajec znesejo, kak po pauti kamenje.«* S seuv so nesli drva pa slamo, pokleknili pa molili, od domanji so dobili peneze pa djajca.

Na te den so vertinje redile Licijin kalendar iz dvanajset lükovi listov, štere so na srejdi solile, ka bi zvödale, kakšo bau vrejmen drügo leto. Če je list moker grato, je biu tisti mejsec deževen, ovak pa süji. Dvanajset dni med licijovo in božičom tö pokaže, kakšo vrejmen leko čakamo.

Večer pred 13. decembrom so po vesi ojdle Licije v bejlom lijeni, vsikšoga so stele z benclinom obejliti. Mlajši so mogli moliti, ovak bi je Licija taodnesla.

Na sveti post so se Slovenci na Vogrskom tö postili. Za obed so geli grajovo župo, koškicove pogače, zaunike. Po obödi so drejve trausili, ka bi dosta sadja bilau kleti. Na stoli so vsigder bilé süje slive, šajbe ali kloce. V Sakalauvci so küjani gra lučali v vse štiri koté. Tau so aldüvali düšam, štere so vnoči prišle k iži.

Porabski Miklauž z lancom

Na sveto nauč so mali krispan gorokinčali z oreji, djabkami pa s pantlikami. Te mali krispan so po tistom na nauvo leto na stüdenec vödjali, ka bi cejlo leto dobro vodau meli. Na nauvo leto zrankma rano so mladi podje pa moški od iže do iže ojdli friškat, ka bi lidgé cejlo leto zdravi bili. Gučali so: *»Zdravi bojte, friški bojte v etom nauvom leti! Dosta krüja, dosta vina, düšno zveličanje pa največ!«*

Tau so želeli sombotelski Slovenci tö, gda so te stare zimske šege nutpokazali v Budimpešti. Po programi so se leko srečali lidgé, šteri so pred dosta lejtami z iste vesi odišli pa samo trnok na rejdki majo mogaučnost, ka se srečajo.

-dm-

... DO MADŽARSKE

Madžarska v letu 2008

Madžarsko so v letu 2008 zaznamovali vladna kriza, začete in zaustavljene reforme, referendumi ter gospodarska in monetarna kriza.

Prvič v zgodovini po spremembi sistema se je zgodilo, da je razpadla vladna koalicija in se je večja provladna stranka – socialisti – znašla v manjšini. Liberalna stranka (SZDSZ) je vladno koalicijo razdrla zaradi prekinjenih reform, predvsem zdravstvene. Liberalizacija zdravstvenega zavarovanja je bila namreč ena od obljub manjše vladne stranke na volitvah leta 2006. Proti privatizaciji zdravstvenih zavarovalnic se je izrekla tudi večina volivcev na referendumu 9. marca. Vladanje v manjšini se je začelo s 1. majem. Opozicijske stranke, predvsem Stranka mladih demokratov (FIDESZ), so si prizadevale za predčasne volitve, do katerih ni prišlo, kajti jeseni je Madžarsko, menda najbolj med novimi članicami Eu, prizadela monetarna in gospodarska kriza, zato so vlado začele podpirati tudi nekatere opozicijske stranke (Demokratski forum). Pri sprejetju proračunskega zakona za leto 2009 so pozitivno glasovali tudi liberalni poslanci. Madžarska je za reševanje krize dobila pomoč od Mednarodnega monetarnega sklada (IMF), od Evropske unije in Svetovne banke.

V tem letu smo na Madžarskem bili priče naraščanju nestrpnosti in rasizma. Kulturno društvo »Madžarska garda« je ustanovilo svoje enote, ki so z vojaškimi uniformami, ki spominjajo na njilaške uniforme v času druge vojne, ustrahovali predvsem romsko prebivalstvo. Sodišče glavnega mesta je v sredini decembra prepovedalo delovanje omenjenega društva.

Nastop madžarskih športnikov na OI v Pekingu je razočaral Madžare, ki so pričakovali od osem do deset zlatih kolajn. Bera je bila veliko skromnejša, tri zlate, 5 srebrnih in dve bronasti kolajni.

V Monoštru je leto potekalo v boju proti sežigalnici odpadkov v Heiligenkreuzu, 6. aprila se je več kot 99 odstotkov občanov, ki so se udeležili referenduma, (okrog 60 odstotkov volilnih upravičencev) izreklo proti izgradnji sežigalnice.

»Dobroga reda sam mejno slüžbo«

Prvin so vsigdar tak prajli, če maš edno dobro slüžbo, te si go poštüvaj. Leko ka so tistoga reda tau dobri tanači bili, dapa gnesden je tau že malo ovak. Leko ka gnes ešče maš delo, zranja več nej. Sto bi mislo, ka pride gospodarska kriza, pa do fabrike eden za drugim vrate zapirale, ali delavce tapošilale. *Arpad Kürnjek* iz Števanovec, kak če bi tau že naprej znau, je tam njau svojo slüžbo pri Oplu, pa je gumine začno montirati kak samostojni podjetnik (önálló vállalkozó).

Arpi Kürnjek med delom

• *Arpi, od kec je ta misel nastala, ka tam njaš slüžbo pa podjetnik grataš?*

»Že leta 2000, gda sam vömejno podjetniško pravico, je moj cilj tau bejo, da bi samostojno delo. Zato ka v Oplu smo v tri pa štiri turnusi delali, pa od tauga sam dja vsigdar sploj trüden bejo. Ešče zdaj tau pravim, ka je tau nej zdravo, nej za tejlo pa nej za düšo.«

• *Kak si se odlaučo, ka 'š gumine montiro?*

»Po poklici sam automehanik. Gda sam na tejm začno zmišlavati, ka mo samostojni podjetnik, te sam tau pogledno, ka s tejm poklicom kakšni podjetnik leko baudem. Ka vse leko delam. Te so tam več fela verzije bile. Potejm sam te na tejm začno zmišlavati, ka bi se splačalo. V trideset kilometrskom kraugi nega niške, što bi gumine montiro. Tak sam se te za tau odlaučo, ka mo gumine montiro. Tak sam te pauleg slüžbe leta 2002 začno delati doma, gde smo iz garaže edno malo delavnico vönaprajli. Od junija 2008 sam slüžbo v Oplu püsto, pa že samo kak samostojni podjetnik sam začno delati v Varaši, gde sam edno vekšo delavnico vönapravo.«

• *Kak če bi naprej znau, ka pride gospodarska kriza, nej?*

»Tau mi je že več lidi prajlo. Nejsam znau, samo dobroga reda sam mejno slüžbo. Gda sam dja od tistac taüšo, te je ešče tak bilau, ka do lüstvo gordjamali, pa nej tak, ka do je tapošilali.«

• *Zdaj že več lejt montiraš gumine. Kak vidiš, je kakšna razlika v tejm, kak pa gda menjavajo lidgé gumine?*

»Pred dvajstimi lejti je lüstvo zvekšoga samo edne fele gumine nücalo, pa tau so za vleta bili. Zdaj že gledajo varnost (biztonság) tö. Znajo, ka je razlika med letnimi gumini pa med zimskimi. Baukši so autonge, bola je skrb majo, pa k taumi se vcujdrži, ka v zimi gumine dolamenjavajo. Tiste firme, štere gumine delajo, so tö vse prejkstanile na dvauje gumine. Prvin so dosta taše gumine delali, šteri so za štiri letne čase. Zdaj se že zna tau, ka isti guminge ne morejo dobri biti na zimau pa na leto tö. Zato, ka je druga sestava materiala pri zimski guminaj pa druga pri letni.«

• *Vsakše fele auto, velki, mali se stavi pri teba. Kak velka kolau je bila najvekša, na steroj si gumi menjavo, pa štera je bila najmenša?*

»Najmenšo kolau, gde sam menjavo gumine, je na ednom vozički bilau. Najvekšo kolau je pa dvajsti colof mejlo.«

• *Ka vse se dela, gda montiraš gumine?*

»Najprvin auto zdigneš, te dolavzemeš kole. Potejn s felnina dolapobareš gumine. Gda s tejm zgotauviš, te pogledneš tiste gumine, štere gora trbej sklasti, če so nej poškodovani, gdeta letijo, nej ka bi je naaupak goradjau, pa zaklopke če ne pištjavajo. Potejm goradejem nauvi gumi pa ga vöscentriram. Gda z vsejmi štirimi zgotovim, te kole nazaj goradejem na auto. Do tejga mau sam samo na osebni autonaj menjavo gume, dapa zdaj že rihtam tiste mašine, s šterimi leko montiram vekše kole tö. Tau mam v plani, vüpam ka se posreči, pa potejm že kakšni koli autonge pa tovornjaki leko stanejo, če kolau škejo menjavati. Zvün tauga se ešče z rezervnimi deli pa z olji tö spravlam. Če koma kaj trbej, te pri meni leko narauči, pa drugi den leko pride po rezervni del.«

• *Gda maš največ dela?*

»Na začetka sprtulejti, gda zimske gumine menjavam na letne, obratno pa na konca djeseni.«

• *Med tejm maš zato delo?*

»Pomalek zato vsigdar trbej kaj delati, zato ka nauve gumine nej gvüšno, ka vsikši te küpi, gda je sezona. Bola tak, gda majo pejnaze na tau. Ka je pa gvüšno, ka cveki so vsigdar bili pa baudejo tö, tak ka dočas defekti tö baudejo.«

• *Gda se letni pa zimski guminge menjavajo, te je zato velki pobejg, nej?*

»Te od zrzanka do večera eden za drugim vö pa nutra odijo autonge. Tak probam organizirati, naj ne čakajo eden na drugoga. Tau že vejm, ka kelko časa nücam k ednoma autona, pa te njim tak povejm, na kelšo vöro naj pridejo. Etak je najbaukše, etak te nega svaje. Bilau, ka stoj prišo pa pravo, ka njema bi zdaj včasin trbelo gumine meniti. Pravo sam ma, ka tau tak nede, če se ma vidi ali nej. Vsakši mora svoj red vöpričakati, ovak nikšoga reda nede, samo svaje.«

Žena vodi administracijo

• *Kelko časa nücaš ze eden auto?*

»Če samo kole trbej dola mejniti, te dvajsti minutov, če na felnine je trbej montirati, te pa štirdeset minutov.«

• *Na tau malo podjetje bi rejsan leko prajli, ka je optimalno, zato ka z ženov vküper delata. Ka ona ma za delo?*

»Organiziranje, administracijo, telefonira, rezervne dele narauči, tak ka zavole dela ma ona tö.«

• *Sto je pa prejdjen?*

»Doma ona zapovejda mena, tü pa dja njej,« se smeje Arpi. »Nej, tau je samo hec, tü nega tašo, vsakši dela svojo. Dobro, odgovornost je zato na meni.«

Karel Holec

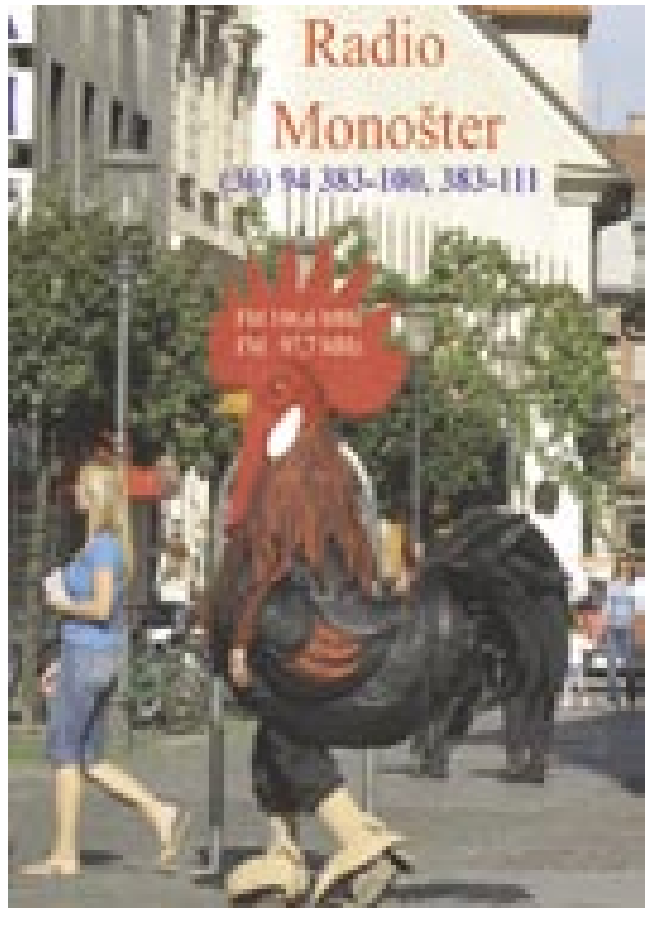

OTROŠKI KOTIČEK

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNAMLAKA

Na starom oreji si je mlada sraka v lüknji naprajla gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbole mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

FAZANOVO PERO

Sraka Črnamlaka se je eške bole sama držala. Tam pri Črni mlakaj se njoj je trno vidlo. Nej njoj trbelo drugi srak kouli sebe. Pa je v tisti bole mladi lejtaj nej eške nika nej vkradnila. Depa dun je ednoga dneva srečala druge srake tö. Brž so vpamet vzele, ka je una eške takšna zelena gé. So vpamet vzele, ka je eške nej redna sraka. Vej je pa v svojom žitki eške nika nej vkradnola. Zato so se tak malo norca redli z njé.

- *Ti si nej nikšna sraka, ka nika ne kradneš,* - so se zdejrale za njou.

- *Ti si bole goloub kak pa sraka,* - so se smedjale.

- *Leko, ka škeš sveta gratati,* - se je zmejs tö čülo.

- *Depa najbole svete srake so tiste, ka najbole kradnejo. Samo tiste pridejo v srakina nebesa,* - so njoj bile pune vüje.

Pa se je zato za sebe goravzela.

- *Na, zato pa me dun v šoulo za kradniti vzemte,* - njim je bole zapovejdala, kak pa prosila.

Srake so se tak začnile smedjati, ka so se vse drejve trousile od njinoga smeja.

- *Vej pa srakam nej trbej nikšna šoula za kradniti! Srake se s tejm narodijo,* - so srakale edna pejk druge.

Ka tou znamenüje, ka so srakale? Vej pa tou, ka so gučale po srakovo. Na, zato pa ji je razmejla pa je nej več škejla v šoulo titi. Sama se je k deli kcuj vzejla. Lejtala je po krajini es pa ta. Iskala je, ka naj vkradne, ka dun vözraščena sraka grata. Lejtala je pa lejtala, dokejč ga je nej zaglednola. Tam pri poli s pšenico je ležalo. Lejpo, dugo, skur zlato fazanovo pero. Tak brž se je spistila na zemlo. Poglednola je kouli sebe. Nikoga je nej bilou. Niške je nej škeu nazaj tou lejpo pero. Brž ga je s klünom gor pobrala pa odlejtejla v svojo lüknjo pri Črni mlakaj. Trno vesela je gratala. Kak bi pa nej, vej je pa dun nika vkradnila. Pa si je od te velke sreče fazanovo pero piknola med svoja črna pera. Po tejm se je šla gledat v Črno mlako. Ja, trno se je sama sebi vidla tam nut v vodenom glendali. Depa tou nika ne vala, če se samo sam sebi vidiš. Drugi te tö morajo videti. Drugim se tö moraš povideti.

Srake so na ednoj streji ranč najbole srakale gor prouti sunci. Priletejla je med nji. Ja, ja oči so njim skur vöspadnole, gda so go zaglednole. V sveklini sunca se je fazanovo pero eške bole svejtilo, eške bole je sijalo. Nagnouk so vcejlak tiüma gratale. Takšo je eške edna sraka nej naprajla, kak sraka Črnamlaka. Spistila se je med nji na strejo. Nej trbej dvakrat povedati, ka je bila trno gizdava. Tak gizdava, kak je leko samo kakša sraka. Ojdla je gor pa doj po streji, samo naj go gledajo, samo naj se njoj čüdivajo.

- *Sraka Črnamlaka je prava sraka, sraka kak vsikša druga sraka. Samo tou je gé, ka je gnes una lepša od najlepše srake,* - so začnole znouva srakati.

Sraka Črnamlaka je tri dneve lejtala kouli s fazanovo pero. Depa že na drugi den je srake tou več nej migalo. Trbelo de vkradnoti kaj nouvoga, si je brodila Črnamlaka pa iskala, ka bi bilou za vkradnoti.

Miki Roš

PRVIČ PRI NAS

MLAŠEČI

Šaularge 5. klasa z osnovne šaule II. iz Murske Sobote so prišli 10. decembra v šaulo Jožefa Košiča na Gorenjom Seniki. Najprva so šli na cintor k grobi gospauda Jožefa Košiča. Tao se je tak zgodilo, ka Marko Krenn, predsednik sveta starišov na soboškoj šauli, že več let rad prihaja v Porabje. Dugo let ga zanima naša kultura, šege, navade, naša dediščina. Dobro zna, gde so pokopani gospaud Košič, gospaud Kühar, dugoletni plebanoške, düšni pastirge na Gorenjom Seniki.

Naj bi se leko srečala mursko-soboška deca z našo decov, sam sama malo tö vcujpomogla s tejm, ka sam gospaudi Marki dala naslov, telefonsko številko naše šaule in prijazne podravnateljice Ildike Treiber, šteri sam tapovedala, ka bi radi meli stike z našo šaulo.

Ob 10. uri je soboška deca v šauli dala lejpi, veseli program. Bilo jih je 14 učencev 5. razreda (v te razred ojdi čerka gospauda Krenna tö). Z mlajši so bili pomočnica ravnatelja na soboški šauli Anita Borovič, razredničarka Melita Mir pa eden od starišov, Miran Farič. Naša šaulska deca se jim je zahvalila z bogatim programom. Nastaupila je rejsan skur cejla šaula s pesmijo, z igro, s folkloro. Videla sam, da so naši gostje bili presenečeni.

Vüpam, ka se je vsem vidlo tau srečanje, da je bilau deci lepo, dobili so prijatelje, nove stike. Sobočanci so že pozvali našo deco, da bi se srečali pri njih na sprtolejt.

Vera Gašpar
foto:
A. Takač

KAUT

Miklauž v vrtcu na Dolnjem Seniku

JOŽE VILD JE Z VSO VELIČINO SRCA LJUBIL PORABJE

Na otvoritvi razstave je goste in navzoče pozdravila sekretarka ZS Klara Fodor

»Pred trejmi lejti tašoga ipa, gda se s svojoj držini že vsakši šegau ma pripravlati na svetke, so svojo držino na vekomaj na samo njali gospoud Jože Vild 16. decembra tü na tom mesti Slovenskoga doma, zatau se spomnimo na nji vsakšo leto.« S temi besedami je Klara Fodor, sekretarka na Zvezi Slovencev, pozdravila udeležence na otvoritvi razstave, ki je bila posvečena spominu na 3. obletnico smrti gospoda Jožeta Vilda. Razstavo, ki se je odprla 18. decembra, ob 16.30 uri v Slovenskem domu v Monoštru, je pripravila Likovna sekcija MOZAIK Društva upokojencev Murska Sobota.

„Današnji kulturni program namenjamo temu, da bi se spominjali našega nekdanjega in najboljšega člana Društva upokojencev Murska Sobota, ki mu je pred tremi leti nehalo biti srce v tem prostoru. Jože Vild je bil človek širokega srca, ki si je vedno vzel čas za delo, prijatelje in kulturno ustvarjanje in ki je z vso veličino srca ljubil Porabje in ljudi, ki živijo v tej pokrajini. Današnja razstava likovnih del nas spominja na vse dobro, kar je v preteklosti storil Jože Vild. Slava njegovemu spominu!« - je razstavo odprl predsednik društva gospod Janez Kovač.

Otvoritev razstave sta z lepimi pesmimi popestrila Mešani pevski zbor Vladimir Močan in Literarna sekcija DU Murska Sobota.

Nikoletta Vajda

Licijin kalendar

Budimpeštanski in sombotelski Slovenci so na Licijovo (13. decembra) šatrivali. Licijin kalendar je na Slovenski samoupravi 18. okrožja v petek zvečer pripravila Erži Kranjec. V 12 lükovi lističov je djala malo soli. V soboto zadvečerka, gda so Sombotelčani prišli k njim, je biu gotov Licijin kalendar za leto 2009. Vsikši listič en mejsec znamenüje. V šterom je sau süja ostala, tisti mejsec de süji, v šterom pa vlažna ali mokra – v tistom mejseci de dež ali snejg. Poglejmo, ka kaže kalendar. Süji do: januar, marec, april, august, oktober pa december. Februara in novembra de dež ali snejg. Deževni baudejo junij, julij pa september. Največ deži bau majuša.

-mkm-

TV SLO

ČETRTEK, 01.01.2009, I. SPORED TVS

7.00 ODDAJA ZA OTROKE, 8.40 TOMAŽEV SVET: KAKO RASTE DRUŽINA, 8.50 TOMAŽEV SVET: SMETI V PRAVO VREČO, 9.00 NILS HOLGERSON, RIS., 9.25 ČARODEJEV VAJENEC, ANG. NAD., 9.50 NEPOZABNI BOŽIČ, RIS. FILM, 10.45 MILAN IN SKRIVNOSTNA JELKA, RIS. FILM, 11.15 NOVOLETNI KONCERT Z DUNAJA, 13.45 POROČILA, ŠPORT, VREME, 14.00 ANICA - ANICA IN VELIKA SKRIVNOST, OTR. NAN., 14.25 PRAVLJICA O SLADICAH IN POTICAH, 15.20 SNEŽENI MOŽ, RIS., 15.45 ROŽNATI BOŽIČ, RIS., 16.10 PLEZANJE PO LEDU, KRATKI DOK. EBU FILM IZ ISLANDIJE, 16.25 ENAJSTA ŠOLA, 16.50 BIZGECI, RIS., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.25 KAKO ŽIVIJO SLOVENSKI GRADOVI: GRAD RAJHENBURG - BRESTANICA, DOK. SER., 18.00 ŽREBANJE DETELJICE, 18.10 MILAN, RIS., 18.15 PUJSA PEPA, RIS., 18.25 STRASTI, TV NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 SLOVENIJA V LETU 2008, 20.55 BOŽIČNO NOVOLETNI KONCERT POLICIJSKEGA ORKESTRA, 22.25 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.50 KAZINO, AM. FILM, 1.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 01.01.1991, 2.05 DNEVNIK, PON., 2.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.05 INFOKANAL

ČETRTEK, 01.01.2009, II. SPORED TVS

8.40 TV PRODAJA, 9.10 V DOBRI DRUŽBI, 11.05 POPOTOVANJA PO SVETU, FR. DOK.SER., 11.55 DOMBEY IN SIN, FR. SER., 13.40 GARMISCH-PARTENKIRCHEN: SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 15.25 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, (M IN Ž), 17.00 MOSTOVI – HIDAK, 17.30 ZGODBA Z ZAHODNE STRANI, AM. MUZIKAL, 20.00 JASNO IN GLASNO, 20.45 GOSPODIČNA AUSTEN OBŽALUJE, ANG. FILM, 22.10 ŠTEVILKE, AM. NAD., 22.50 16. MANAGERSKI KONCERT: SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, IRENA PREDA, RACHLIN JULIAN IN EVAN CHRIST, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

PETEK, 02.01.2009, I. SPORED TVS

7.00 ODDAJA ZA OTROKE, 8.50 TOMAŽEV SVET: VIOLINE MOJSTRA DEMŠARJA, 9.00 KRIŠTOF KOLUMB, RIS., 9.25 MULČKI, OTR. SER., 9.55 PLEZANJE PO LEDU, KRATKI DOK. EBU FILM IZ ISLANDIJE, 10.10 MODRI PALČEK, RIS. FILM, 10.35 ENAJSTA ŠOLA, 11.05 JASNO IN GLASNO, 11.50 LJUDJE EVROPSKIH MEST: LIZBONA, 12.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 RUDI RILEC - DIRKALNI PUJS, NEM. FILM, PON., 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERES?, 16.05 IZ POPOTNE TORBE: METULJ, 16.25 LINUS IN PRIJATELJI: V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 16.45 BIZGECI, RIS., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.10 BRENČ IN CVETKA, RIS., 18.15 TINČEK, RIS., 18.25 STRASTI, TV NAD., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 SVET V LETU 2008, 20.50 NA GOLICI, 22.15 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.40 ŠE POJEMO LJUDSKE PESMI, 23.55 DUHOVNI UTRIP, 0.10 KAKO ŽIVIJO SLOVENSKI GRADOVI: GRAD RAJHENBURG - BRESTANICA, DOK. SER., 0.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 02.01.1991, 1.00 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

PETEK, 02.01.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 7.00 SKOZI ČAS, 7.10 TV PRODAJA, 7.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 02.01.1991, 8.00 GLASNIK, 8.25 EVROPSKI MAGAZIN, 8.55 NOVOLETNI KONCERT Z DUNAJA, 11.15 DOMBEY IN SIN, FRA. SER., 12.55 ODKAR SI ODŠLA, ANG. HUM. NAD., 13.25 PIRAMIDA, 14.45 SLOVENSKI UTRINKI, 15.15 ŠTUDENTSKA, 15.35 SLOVENIJA V LETU 2008, 16.35 MOSTOVI – HIDAK, 17.05 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 17.30 BESEDE IN OKUSI ZALIVA, 18.00 MOBY DICK, AM. FILM, 20.00 UMETNOST IN VOJNA, ANG. DOK. ODD., 20.50 FRASIER, AM. HUM. NAD., 21.15 USODNA NESREČA, AM. FILM, 23.05 CARLITOV ZAKON, AM. FILM, 1.25 DEADWOOD, AM. NAD., 2.15 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 03.01.2009, I. SPORED TVS

7.00 ZGODBE IZ PRAZNIČNE ŠKOLJKE, 7.30 KRIŽ KRAŽ: S SONCEM V OČEH: KRAJA; SMRKCI, RIS.; RIBIČ PEPE: ŽIVAHNI LONDON, OTR. NAD., 9.00 NA KMETIJI, IZOBRAŽEVALNA ODDAJA ZA OTROKE, 9.15 ŠPICPARKELJC, AVSTR. FILM, 10.40 ŠE POJEMO LJUDSKE PESMI, 11.55 EUTRINKI 2008, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 SAYONARA, AM. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT – VITALNOST, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.30 NA VRTU, 17.55 NAGRADNA IGRA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 18.55 VREME, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 19.55 FILMSKI SPODRSLJAJI, 20.05 ZMENEK S SMRTJO, ANG. FILM, 21.35 PRVI IN DRUGI, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 KATRINAS, POSNETEK KONCERTA, 23.50 GANDŽA, AM. NAD., 0.15 GANDŽA, AM. NAD., 0.45 REVOLVER, ANG.-FR. FILM, 2.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.01.1991, 3.00 DNEVNIK, 3.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.45 INFOKANAL

SOBOTA, 03.01.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.05 SKOZI ČAS, 7.15 TV PRODAJA, 7.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.01.1991, 8.10 TARČA, 9.20 POSEBNA PONUDBA, 9.40 MINUTE ZA ... , 10.10 ŠTUDENTSKA, 10.30 Z GLAVO NA ZABAVO - BIG FATHER, 11.00 UMETNOST IN VOJNA, ANG. DOK. ODD., 11.55 VAL D'FIEMME: SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU,
SMUČARSKI TEKI - 10 KM (Ž), 12.45 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 13.15 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 13.40 SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 15.25 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI - 20 KM (M), 16.30 PARALELNI SLALOM, 17.30 SILVESTRSKI VIDEOMEH, 19.00 KAKO SVA SI RAZLIČNA, 19.50 NA ZDRAVJE V NOVO LETO, 22.05 BLEŠČICA, 22.35 ALPE-DONAVA-JADRAN, 23.05 SOBOTNO POPOLDNE, 1.20 DEKLE V RINGU, AM. FILM, 3.15 ZABAVNI INFOKANAL

* * *

NEDELJA, 04.01.2009, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV: PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS. NAN., MOJSTER MIHA: NEPOZABNI BOŽIČ, RIS. FILM; MARČI HLAČEK, RIS. NAN., 10.05 TOMAŽEV SVET: MAMI, OČI, OGLASITA SE, 10.20 ANICA - ANICA IN MATERINSKI DAN, OTR. NAN., 10.50 IZVIR(N)I, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: POTI DO SREČE, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KJER JE BILA MLINARCA, KONCERT PRIFARSKIH MUZIKANTOV, 15.15 RUDI RILEC - DIRKALNI PUJS 2, NEM. FILM, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 JELENK - SVETA GORA STAROVERCEV, DOK. FILM, 18.10 POKAL PLEŽUH, DOK. ODD., 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKS IN RUBI, RIS., 18.45 RECI NE!, RIS., 18.55 VREME, 19.00 DNEVNIK, 19.20 ZRCALO TEDNA, 19.35 VREME, ŠPORT, 19.55 ZVEZDE PLEŠEJO Z ANDREJEM IN KATARINO, 21.25 INTERVJU, 22.35 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.00 DR. HALIFAXOVA, AVSTRAL. NAD., 0.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.01.1991, 0.55 DNEVNIK, 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

NEDELJA, 04.01.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 6.55 SKOZI ČAS, 7.05 TV PRODAJA, 7.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.01.1991, 8.00 GLOBUS, 8.30 BRAT BRATU, HUM. NAN., 9.00 PO POTEH USHUAIE, FR. SER., 9.35 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (Ž), 11.20 BESEDE IN OKUSI ZALIVA, 11.45 ALPE-DONAVA-JADRAN, 12.20 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (Ž), 13.15 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 14.00 INNSBRUCK: SMUČARSKI SKOKI NOVOLETNE TURNEJE, 15.25 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 17.20 SVET V LETU 2008, 18.10 MELANIE SE POROČI, AM. FILM, 20.00 POPOTOVANJA PO SVETU, FR. DOK. SER., 20.50 JESENIN, RUS. NAD., 21.45 KLAVIR, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.40 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET (1958-2008), 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062
Tisk:
EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB